

वा० रा०

॥ ३५ ॥

कर्तव्यं यद्यदाज्ञप्तं तत्सर्वकृतमित्याह ॥ उदतिष्ठतेति ॥ उत्थितं संपन्नं भूदित्यर्थः ॥ अभिषेचनं तदुपकरणं नैगमोवणिग्वर्गः ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ भविता लुट् ॥ तस्माच्छीघ्रमुत्तिष्ठेतिभावः ॥ इवशब्दएवार्थः ॥ ५५ ॥ अभ्यकीर्यत व्याप्तोभवत् ॥ सन्नहर्षः नष्टहर्षः ॥ ५६ ॥ शोकरक्तेक्षणः शोकजरोदनेनरक्तनेत्रः ॥ भूयः कैकेयीवाक्यैः कृतानि मर्माणि पुनरधिकं स्तुतिवाक्यैरित्यर्थः ॥ अनुचितकालप्रयुज्यमानत्वादितिभावः ॥ ५७ ॥ अपाक्रमत् बद्धांजलिः सन् भीतोऽपाक्रमत् ॥ ५८ ॥ दैन्यं

उदतिष्ठतरामस्य समग्रमभिषेचनं ॥ पौरजानपदाश्चापिनैगमश्च कृतांजलिः ॥ ५२ ॥ अयं वसिष्ठो भगवान्ब्राह्मणैः सह तिष्ठति ॥ क्षिप्रमाज्ञाप्य तं राजनरोधवस्याभिषेचनं ॥ ५३ ॥ यथाह्यप्रालाः पशवो यथासेनाद्यनायका ॥ यथाचंद्रं विनारात्रिर्यथा गावो विना वृषं ॥ ५४ ॥ एवं हि भवितारारुं यत्र राजानं दृश्यते ॥ एवं तस्य वचः श्रुत्वा सांत्वपूर्वमिवार्थवत् ॥ ५५ ॥ अभ्यकीर्यत शोकेन भूय एव महीपतिः ॥ ततस्तुराजा तं सूतं सन्नहर्षः सुतं प्रति ॥ ५६ ॥ शोकरक्तेक्षणः श्रीमानुद्धीक्ष्यो वाचधार्मिकः ॥ वाक्यैस्तु खलु मर्माणि मम भूयो निरुंतसि ॥ ५७ ॥ सुमंत्रः करुणं श्रुत्वा दृष्ट्वा दीनं च पार्थिवं ॥ प्रगृहीतांजलिः किंचित्तस्माद्देशादपाक्रमत् ॥ ५८ ॥ यदावक्तुं स्वयं दैन्यान्नशशाकमहीपतिः ॥ तदा सुमंत्रं मंत्रज्ञा कैकेयी प्रत्युवाच ह ॥ ५९ ॥ सुमंत्रराजारजनीं रामहर्षसमुत्सुकः ॥ प्रजागरपरिश्रान्तो निद्रावशमुपागतः ॥ ६० ॥ तद्गच्छत्व रितं सूतराजपुत्रं यशस्विनं ॥ राममानय भद्रं तेनात्र कार्या विचारणा ॥ ६१ ॥ अश्रुत्वा राजवचनं कथं गच्छामि भामिनि ॥ तच्छ्रुत्वा मंत्रिणो वाक्यं राजा मंत्रिणमब्रवीत् ॥ ६२ ॥ सुमंत्ररामं द्रक्ष्यामि शीघ्रमानय सुंदरं ॥ समन्यमानः कल्याणं हृदये न नन्द च ॥ ६३ ॥ सत्यपाशबंधनजं ॥ मंत्रज्ञा स्वकार्ये वक्तव्यज्ञा ॥ ५९ ॥ अतएव मिथ्याप्याह ॥ रामहर्षेति ॥ रामाभिषेकहर्षेत्यर्थः ॥ ६० ॥

॥ ६१ ॥ ६२ ॥ कल्याणं मन्यमानः कदाचिद्रामं दृष्ट्वा तस्मिन्प्रीतिकरिष्यतीति मन्यमानः ॥ यद्वा अस्मिन्नावसरे रामदर्शनमेव कल्याणं मन्यमानः मृतिसमयत्वात् ॥ यद्वा देवानां ऋषीणां च कल्याणं मन्यमानः ॥ अतएव हृदयेन नन्द ॥ ननु बहिस्तच्चिह्नमितिभावः ॥ ६३ ॥

अ० कां०

॥ ३५ ॥